

Zas Latweefchu draugs.

1839. 16 Nombr.

46ta lappa.

Z a u n a s s i n n a s.

Is Peterburgs. 7tâ November augsti zeenigs Keisers lihds ar Keisereeni un wisseem saweem behrneem no sawas dahsa=pils Zarskoje=Selo pa dselses bahni ar ugguns=ratteem atnahze Peterburgê sawâ seemas=pilli, un pilfatneeki, ahtri to dabbujufchi sinnaht, preejadamees weht tanni wakkarâ wiffi likke gohda=fwezzes preeksch lohgeem.

Is Mengel=muischas, Nihges aprilki. Slahwehts Deews, ka ta nelaima ar teem abbeem behrneem, kas brandwihna=blaschket pahrnahze, pee mums naw notikkuse! Gaddijahs zittâ mollâ appaksch zittas muischas, kam us wahzifki tahds pats wahrds irr: Magnus=muischa, bet kas atrohdahs labbi tahk no mums, Karmela=draudse Sahmu=semme, ko sinnams jau no wezzeem laikeem arri pee Widsemes peeskaita. — Bet warram drohschi apleezinaht, ka no schahs nelaimes jau ne weens kristigs zilweks ne eedohmahs, ka laudis tanni draudse effoht eeraddinajufchees, brandwihnu eedsert kâ mihku awota uhdeni. — Lai Deews katru draudsi schehlīgi pasarga no tahdas nelaimes!

Is Parishes. Ne tahk no turrenes pee leelas uppes irr mass pilfats, ko sauz Montero. Tur us alminu pihlareem un augsteem welweem tilts pahruppi buhwehts, kam, kad uhdens mass, ir ar fuggem weegli warr appaksch eet zaur. Pee schi tilta 26tâ Oktober leela nelaima zaur to notikke, ka weens zilweks, stuhrgalwigs buhdams, labbu padohmu ne peenehme. Bija leels fuggis ar 23 reisneekem tuhwu nahzis pee tilta, tad lasmanis, nomannidams, ka uhdens audsis, fugga kapteinam fazzija, lai jel fuggi labbi noturrahs no selgas, jo straume effoht leela un widdus welwi wairs ne deesgan augsti. Tatschu kapteins ne klausija wis, un fazzija: ne kaitehs! — Bet tik ka fuggis tiltam weht nahze tuwaki, tad straume weenam tilta pihlaram to ar tik leelu warru peesweede, ka tã patt schis pihlaris, kã arri fuggis pats azzumirkli bija druppu druppôs un wiffi zilweki, reisneeki lihds ar fugga laudim, uhdeni. Weens drohsch=sirdigs macrohsis aston reis eemettahs uppe, peldeja lihds fugga kambara lohgeem un zaur scheem dabbuja 8 zilwekus laimigi isglahbt. Pa wiffam irr 18 reisneeki un wiffi fugga laudis isglahbti; bet 5 reisneeki nofihkufchi.

Is Entenderu semmes. Ahprika=semme irr leela walsts, kam wahrds: Gih=nea, tur us paschahm fuintim un us zittu ne=augligu semmi aug sawada

Kupla sahle, kas lohpeem laikam ta wiss=wesseligaka un gahrdaka bariiba, un ko drihs pa wissam wairs ne warr isdeldeht, fur tif druzin dabbuta eesafnotees. No-fauz scho sahli pehz tahs semmes, fur to wisspirmak atradde, par Gih=nea sahli, bet taggad to arri pa zittahm pafauls mallahm sahlf audseht, ir Enlenderu semmê jau dikti us to dohdahs, un warr buht, ka arri Widsemme un Kursemme isdohtohs. — Papreeksch waijaga, pirms leetus laiks sahlahs, to semmes gab-balu, fur scho sahli grihb audseht, dedsinajohht labbi istihriht no wissahm nif-nahm un zittahm sahlehbm un saknehm. Tad tur kahrtu kahrtahm lehsehes doh-bites ja=rohlf, pa starpahm no 4 lihds 5 pehdahm, jeb kad fehklas woi stahdinu naw tif dauds, no 10 pehdahm. Katrà dohbite eeleez' 4 lihds 5 fehklas graudinus, jeb puss tif dauds stahdinu no wezzas Gih=nea sahles un aplahj zaurumu ar labbu dahrsa semmi, bet sinams tà, ka kad tew stahdini, no scheem tof gallini paleef ahrâ. Tad tu pee scheem jau pehz 3 woi 4 deenahm redsefi, ka jauna sahle sahlf aismestees. Kad 3 lihds 4 neddelas pagahjuschas, tad buhs wissu lauku labbi noraweht, tahs jaunahs saknites ar semmi apsegt, un tà weenâ gabbalâ darriht, kamehr fehkla aismettahs. Tad wehl ween reis semme ar sinnu ja=tihri, lai fehkla dabbu gluschi tihru weetu, fur nokrist. Un kad jau sahlf iskrist, tad gan sahle lihds 5 pehdahm buhs auguse, un nu paschâ laikâ lohpi ja-dsenn wirsû, lai nogannoht wehl palihds fehflu iskaisht un to labbi eeminn semmei. Kad tas tà notizzis un sahle nogannita, tad to wehl pee semmes lihds paschaj saknei buhs nogreest un nodedsinahht; bet ja=luhko, ka arri ar scho darbu wehl preeksch ihstena leetus laika jau gattaws. Jo tad drihs atsahle peeaugš un prohti tif kupli, ka ahbolini. Us tahdu wihs sahle pa wissam buhs eesafno-jusees un eeksch mas neddelahm tohs Aiktakus lohpus usbarrohs par taufigeem. — Eeksch Amerikas, fur arri jau zittâs mallâs scho sahli audse, atradde, ka wahji lohpi tahdai gannibai tif labprahht usgahje, ka winnus agraki ne warreja nodsiht, kamehr atkal bija pilnâ spehklâ; un tas tur dauds drihsak notikke, ne kâ, kad buhtu bijuschi zittâ gannibâ. — Labba leeta gan buhtu, kad tur, fur dauds smiltis, scho sahli audsetu! Tad ir paschâ juhremallâ warretu padarrita, ka smiltis tif walkâ ne buhtu un tif leelu skahdi ne padarritu.

Grehzineeks atgreeschahs us paschas nahwes-gultas.

P i r m a d a k t a.

Preeksch kahdeem mehnescheem aigahje fuggis no Enlenderu semmes us Seemela-Ameriku, un scha fugga kapteins zaur sawu lahdeschanu, dserschanu un leelu bahrgumu saweem fugga laudim lohti reebe. Bija gan drihs jabihstahs, ka tee to eemestu juhtrâ, un Deews sinn, kâ arri buhtu notizzis, ja kapteins ne buhtu palizzis Aims. Nu stuhrmannis usnehme fugga waldischanu un tee zitti fugga laudis fazzija, ka tee sawu kapteini, kas leelâs sahpsê kambari gulleja, likschoht nonihkt. Schis jau wesselu neddelu bija sagullejis un ne weens, ne eedrohschinajahs winnu apraudsiht, kamehr weenam, warr buht, 14 gaddus wezzam, jauneklâm, kam wahrds Bob, firds eeschehlojahs pahf sawa nikna kapteina mohkahm, un winsch, kaut gan zitti leedse, apnehmehs pee ta eet un ar to runnahht. Pa treppehm nokahpis un durwis atwehris, winsch waijaja: "Kâ jums

klahjajs, Kapteina funks?“ Ar nifnu balsi schis winnam atbildeja: „Kahda
dalka tew? eij prohjam!“ — Tà atstumts, winsch gahje nohst, bet ohterà rihtrà
durwis atdarrijis, atkal waizaja: „Es zerreju, ka schodeen labbaki buhfeet?“ —
„Alf Bob,“ atbildeja kapteins, „es jau wissu nakti flims esmu.“ Jauneklis zaur
scho lehnu atbildefchanu passubbinahs, peegahje pee gultas un fazzija: „Kapteina
funks, taujeet, ka es jums rohkas un waigu warru masgah, tas juhs atspir-
dsinahs.“ Kapteins winnam to lahwe. Kad tas nu ar scho mihlestibas darbu
gattaws bija, tad wehl fazzija: „Meister, laideet manni juhfu gultu arr' taifih.“
Gultu pataifijis, jauneklis wehl drohschaks kluè un tam arri te-uhdenti atnesse.
Kapteins nifns un negants wihrs buhdams un labbi gan sinnadams, zif lohri
laudis winnu eenihdeja, sawà prahtrà bija apnehmees, labbak nonihkt, ne kà no
teem ko luhgtees! Bet schi nabbaga puischa neluhgta un arri nenopelnita mih-
lestiba scha tauna zilweka firdi lohziija, un winsch, kas lihds schim nepasinne affa-
ras, schè tahs pirmas noraudaja un nopuhfdamees fazzija: „Alf brahlige mihle-
stiba, zif jauka un mihliga tu effi nohtes stundà, ka tu arri tiffkai zaur jau-
nefli parahdees!“ — Winsch driht fajutte, zif labba tam scha puischa kohpscha-
na darrija un winsch nu tam wissu atwehleja darriht, ar ko tas winna schpes
gribbeja atweeglinah. Winna gars kluè ar ween bailigaks, kad nahwe un muh-
schiba winna isbaitotai dwehselei ar ween jo tuwaki rahdijajs. Jo lihds schim
tas ne ween bijis nesinnahneeks, bet arri besdewigs. Sawas jaunus deenas
winsch fuggu tauschu wiffstikafà kahtrà nodsihwojis un winnu netaisnibas un
negantibas peenehmis, karu labbu pamahzischanu apfmeedams. Us farrà-fug-
gi winsch pilnam bija usaudsis un taggad, pats fugga kapteins un waldineeks
buhdams, pa juhru braufadams, sawu firdi ar ween wairaf apzeetinaja, tà
ka winsch ne ween fazzija, ka Deewa ne effoht, bet arri tà dsihwoja un darri-
ja, itt kà Deewa ne buhtu. Zaur nahwes dohmahm isbaidihts, fwehtibas zektu
nepasihdams un, kad sinnama firds tam itt kà ar pehrkona balsi winna grehkus
pahrimette, isfauze kahdà rihtrà, kad Bobs kambara durwis atwehris, winnam mih-
ligi waizaja: „Meister, kà jums schodeen klahjajs?“ — „Alf Bob, es juhru, ka
mannas meefas ar ween flitakas paleef, un pahr to es gan til dauds ne beh-
datu, bet manna dwehsele, manna nabbaga dwehsele, fur gan ta paliks? Alf
Bob, es esmu leels grehzineeks un bihstohs, ka es muhschigà kohdibà nahfkschoht,
ko esmu nopelnijis. Alf Bob, es esmu pasuddis!“ — „Ne meister, ne effeet jel
til bailigi; Deews irr schehligs un es zerreju, ka juhs ne pasuddinaseet. Winsch
gan sinn, kas fugga laudis irr; es stipri tizzu, ka winsch juhs darrihs fweh-
tus.“ — „Ne, Bob, man naw ne kahda zerriba, fwehtam tap. Alf, kahds leels
grehzineeks esmu bijis! kas gan ar mannim buhs!“ — Nu winna zeeta firds
bija lausta un winsch nemittejajs waimanah, un faut gan tas puisis wiffadi
darbojajs, gribbedams winnu eedrohschinah, tatschu wifs bija walti. — Kahdà
rihtrà, kad Bobs kambari eenahze, kapteins us winnu fazzija: „Bob, es esmu pahr
bihbeli dohmajis, bet arri sinnu, ka fugga kambari ne weena naw; eij jel un
luhko, woi fugga tauschu kastès kahdu ne atraddisi.“ — Jauneklis to darrija un
arri atradde. Kad kapteins to ar preeku affarahm eenahkam redseja, tad tas
fazzija: „Alf Bob, tas irr labbi; nu tew waizag' no tahs man ko lassih preek-

schâ un tad es redseſchu, woi tahds besdeemis, kahds es esmu, arr' wehl warr palike fwehts un kâ tas warr buht?“ — ”Ro man buhs lassihht?“ waizaja Bobs. — ”Bob, atbildeja kapteins, es ne kad ne esmu sinajis, kâ tanni fwehtâ graham-tâ buhs lassihht, bet usmekle tahdas weetas, kur runna pahf grehzieneekem un fwehtu-darrifchanu.“ — ”Labbi, meister, fazzija Bobs, nemſim tad to jaunu testamenti, to mehſ abbi labbaſ warreſim ſapraſt; jo manna mahſe fazzija, ka tur tiſ gruhti wahrdi ne eſſohſ.“ — ”Puiſis laſſija kahdas diwi ſtundas no weetas un kapteins winnam ar tahdu kahroſchanu klaufſija, kahda jau tam zilwekam, kaſ pee kappâ mallas un pee muhſchibas irr. Zkſatrs wahrds winna dwehfeli apgaismoja un wiſch brihnodamees tohs grehkus nu tiſ ſkaidri redſeja, kâ tohs ne kad ne bija redſejis. Deewa taiſniba un muhſchiga paſuddinaſchana ſtahweja winnam preekſch azzim, un kant gan no weena Peſtitaja dſirdeja, comehr winnam ta atgreſchana un fwehtu-darrifchana kâ nezidibbinajams noſtehpums liſ-kahs. Wiſch wiſſu zauru naſti daſchas weetas, ko Bobs bij' laſſijis, pahrdoh-maja, bet winna gars tiſke wehl wairaf noſpeeſts un winna dwehfefe jo bailiga. Kad puiſis ohrâ rihtâ eenahze kambari, tad iſſauze kapteins: ”Alf Bob, es wairs tiſ ilgi ne diſhwofchu, kamehr nahſſim mallâ, tee mannas meeſas eemetihs juhrâ, bet tas wiſs ne kaſ ne buhtu. — Alf manna dwehfefe, manna dwehfefe! Bob, mans mihtais behrns! — Kaſ gan buhs ar mannu dwehfeli? Alf, es buhſchu muhſcham paſuddis!“ (Ohtra daka us preekſchu.) D. St—m.

Tahs mihtlas usminna, kaſ preekſchajâ lappâ: Ohgle.

Siina, zil naudas 15. Nowember = meh. deenâ 1839 eekſch Nihges maſſaja par daſcham prezehm.

Par	Maſſaja:	Eudr. nauda. Rb. R.	Par	Maſſaja:	Eudr. nauda. Rb. R.
1	puhru rudſu, 116 mahrzinus ſmaggu	1 35	1	pohdu (20 mahrzineem) waſku	7 —
—	meeſchu, 100 mahrzin. ſmaggu	1 5	—	tabaka	— 65
—	kweeſchu, 128 mahrzin. ſmaggu	2 50	—	fweeſta	2 50
—	auſu	— 65	—	dselſes	— 75
—	ſirru	1 50	—	linnu, frohna	2 —
—	rupju rudſu = miltu	1 40	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudſu = miltu	1 80	—	kannepu	— 90
—	bihdeletu kweeſchu = miltu	3 25	—	ſchſhtu appinu	3 —
—	meeſchu = putraimu	1 50	—	neſchſhtu jeb prezzeſ appinu	2 —
—	eefala	1 10	—	muzzu ſilku, eglu muzzâ	9 —
—	linnu = ſehklaſ	3 50	—	laſdu muzzâ	9 25
—	kannepu = ſehklaſ	1 50	—	ſmalkaſ ſahls	4 50
1	wefumu ſeena, 30 pohduſ ſmaggu	3 —	—	rupjaſ baltas ſahls	4 75
barrotu	wehrſchu gaku, pa pohdu	1 —	—	wahſi brandwiſhna, puſſdegga	6 75
			—	diwdegga	9 —

Lihds 15. Nowember pee Nihges irr atnahſuſchi 1728 fuggi un aiſbrauſuſchi 1710.

Brihw drikkelt. No juhrmallas = gubbernementu augkaſ waldischanas puſſes:

Dr. C. E. Napierſky.

Latweefchu drauga

p e e l i f f u m i.

pee № 46.

16 November 1839.

J a u n a s s i n n a s.

Is Ehweles draudses, Widsemme. Ar Deewa palihgu mehš tanni Stå Oktober muhsu mihta Ehweles basniza sawus ohtrus bihbeles=fwehtkus fwehtijam. Kad Latweefchu draudse rihta dseefnu bij nodseedajusi, fazzija Walfas jaunakais mahzitais spreddiki pahr 23fchu Dahwida dseefnu. Winesch runnaja pahr to: Us ko muhs passubbina Deewa leela schehlastiba, ka arri mums wiinna fwehti wahrdi irr eedohti? — un usrahdiya, ka ta muhs skubbina, Deewam pateikt, wiinna wahrduš mihleht un teem paklausiht. Pehz spreddika skohlas dseedataji, draudsei par ihstenu firšs pazelfchanu, jauku dseefnu us tschetrahm balsim dseedaja, tad muhsu mahzitais mums no kanzeles stahsiya pahr teem brihnischkeem un baggateem fwehteem augleem, ar kurzeem Deews tas. Rungs bihbeles-beedribas darboschanu wiiffas pasfaules mallas itt baggatigi irr fwehtijis. Winesch mums arri isteize, zif labba ar to naudu, kas muhsu pirmds bihbeles=fwehtkds eenahze, irr isdarrihts. Jaunas testamentes par to tappe pirmtas un eesetas, un 148 no tahm bes naudas ka mihlestibas dahwanas isdallitas nabagu wezakeem un winnu behrneem, atraitneem un bahrineem, nefruhscheem un jauneem mahzefkeem, arri tahdeem behrneem, kas pee pagastu pahrklausifchanas wiiflababali pratte lassiht, un pehdigi arri tahdeem fainneekeem, kas zaur ugguns-grehku sawu mahjas-bihbeli bij pamettufchi; jo muhsu draudse ifkatrai mahjai jau preeksch 18 gaddeem bihbele dohta. Scho gaddu muhsu bihbeles-beedri samette 35 rubl. 38 kap. f. n. Gantas irr mas prett tahm pehrnajahm baggatahm dahwanahm; — bet muhsu draudse irr masa, un schinni gadda tai gan leelas un gruhtas dohschanas gaddahs; preeksch kapfehtas jaunu semmes gabbalu arri sinagga nauda jamaksa, jauna draudses=ffohla jaetaisa, un muhsu basniza no eefschpuffes jau tappe pahrtaisita. Kad muhsu mahzitais bij beidsis runnaht, un draudse perschu nodseedaja, isdallija Ehrghemes mahzitais preeksch altara nabbagu behrneem bihbeles, wiinnus ar itt firšs mihleem fwehteem wahrdeem usrunnadams, turklaht draudsi passubbinaja ar firšs pateikfchanu to debbes maifiti no schehliga Deewa rohlahm fanemt, lai ne weens badda ne buhtu. Ifdeenas lai schi debbes maife stahw us muhsu galdu, ifdeenas to buhs bandiht, tad tas eefschfigs zilwefs jo deenas jo wairak suprinasees garrâ. — Nu atkal jauka dseefma us tschetrahm balsim tappe dseedata, un kad draudse wehl beidsamu perschu nodseedaja, gahje ifweens, preezigs un sawa firšs Deewu slawedams, us mahjahm. — Wahzu Deewwahrdds fazzija Ehrghemes mahzitais spreddiki pahr ewangeliama wahrdeem Matt. 22, 1—14, isstahstidams, ka ifkatram, kas debbesu walfsiba gribb ee-eet, waijagoht wezas drehbes nomeft un sawa nabbadsiba jaunus mefleht, ko Deews katram dohschoht, kas eefsch Jesu Kristu, wiinna weenpeedsimmuschu dehtu, tizz. Kas bihbeles-wahrduš firšs lirs, kashu drehbes panahks un pastahwigu weetu debbesu walfsiba eemantohs. —

Gan ikweens muhsu basnizâ, bet ihpaschi muhsu draudses lohzefti arr' pahr to itt lohti preezajahs, un no firds pateiz mihtam Debbes-Zehwam, labprahdtigeem dewejeem un muhsu zeenigam mahzitajam, kas neapnizzis puhledamees, to preeku bauda, redseht, ka muhsu mihtais Deewa nam's taggad no eefschpuffes tik smuks isfkattahs, kâ mas basnizu us semmehm Widsemme, un ka tadeht daschkahrt no sweescheem tohp apmeklehts. Urri schinni deenâ dauds is nahburgu draudsehm bij atnahkufchi, lihds ar mums bihbeles-swehtkus swehtsiht. — Lai tas Kungs baggatigi swehti wissu, kas pee schi darba strahda, kas teescham labbus augtus nessihs. — 5.

Is Tirsas un Wellanes draudses, Widsemme. 24ta September, 18ta swehdeenâ pehz wassaras swehtku atswehtes mums bija draudses pahrluhk ofchana, tã kã pehz jauneem basnizas likkumeem pawehlehts, un kã jau zittas draudses pahrluhkotas. Bija labba draudse sanahkufi. Muhsu mahzitais spreddiki fazzija par Reem. 14, 17—21, isstahstidams, kahda effoht Deewa walsiiba, un kã zilwefi warroht palikt par Deewa walsiibas behrneem. Deewa walsiiba ne effoht kahda leeta, fo warr eht un dsert, pirkt un pahrdohht, aissleht un noschlinkohht; sagli, kohdi un ruhfa to ne warroht samaitaht neds nosagt; schahs pasaules leeli un spehzigi to ne warroht paturrecht preeksch fewim, bet ta peederroht teem, kas irr garrã nabbagi; ta effoht tãisniba, meers un preeks eefsch swehta garra. Bet tã kã eefsch Reemeru draudses to brihd zitti bijufchi, kas, ne dsihdamees us to, kas meeram un ustaisfchanai peenahkabs, saweem wahjeem brahteem zaur elku uppuru gattas un wihna baudischanu apgrehzibu dewe, tapatt arri muhsu laikos eefsch kristigahm draudsehm wehl dauds Deewa walsiibas pohstitaji un samaitataji effoht, zaur brandwihna baudischanu saweem wahjeem brahteem peedaufischanu likdami. Tapehz labbaki effoht, to kauschu kahrinataju un pohsitaju dsehreenu atmet, ne kã to darriht, pee ka brahli nodausahs. Gan kristigam zilwekam effoht walta pahr wissahm leetahm, bet ne wissas leetas derroht us labbu, ne wissas ustaisoht. Ustaisfchana uspuhschoht, bet mihslesiiba ustaisoht, un mihslesiiba effoht pilnibas saite; kas pats effoht eedibbinahs un eesafnohts eefsch mihslesiibas, tas arri zittus buhschoht ustaisiht un dibbinahht. Pehz beigta spreddika zeenigs Alluksnes prahwests, kam draudses pahrluhkofchana ihpaschi bija uswehleta, lihds ar Gaujenes un Gulbenes mahzitajeem wissu draudsi, peeauguschus un behrnus, pahrlausija eefsch lassifchanas; retti kahds bija, kas pawissam ne lassija, jeb ne skaidri, bet leelakais pulks un wissuwairak behrni lassija ar sawraschanu. Tad muhsu mahzitais un zeenigs prahwests behrnus mahzija, un dauds bija, kas pareisi atbildeja; behrni arri meldiaus dseedaja, un preeks bija dsirdohht, kã jauki un skaidri dseedaja. Urri kohra-dseedataji, meitas un puhschi, diwi tscherfkanigas dseefmas dseedaja. Gan warreja pee wissahm leetahm manniht un atrast, ka tahs skohlas ne bij par welfi bijufchas, fo muhsu ismirris dwehseku gans eezehlis, ar dedsihu garru bes apnikfchanas par draudses labbumi gahdadams. Wissuwairak teizamas irr muhsu swehdeenas-skohlas, fur pagasta skohlmeisteri, paschi draudses skohlã labbi ismahziti, wissus behrnus iswehdeenas mahza meldiaus dseedahht, no kãkissna un swehteem raksteem pahrlausa; swehdeenas ewangeliumu jeb lekzioni isfkaidro, wezzas un jaunus derribas stahstus preekschã lassa, u. t. j. p. — Urri Wahzeescheem mahzitais spreddiki fazzija par Lufk. 12, 16—21. Pehz

beigteem Deewa wahrdeem zeenigs prahwestis, mahzitaji, pehrminderu leelifungi un basnizas pehrminderi bija fanahkufchi Tirsas muischä, pilnä kowenté par tahm pee draudses kohpfschanas peederrigahm leetahm farunnatees. Ko winni tur nospreedufchi, to wissu skaidri ne simu, bet to gan warru sluddinabt ar leelu preeku, ka Tirsas leelskungs, us zeeniga prahwesta, mahzitaja un pehrminderu luhgschanu irr apsohlijis, Tirsas grehka awotu, kas lihds schim wissahm tizzigahm dwehfelehm par peedaufschanu un apgrehziibu bija, us preekschu wisseem tumscheem laudim aisleeget, kas tur palihgu mekletu. Zeenigs leelskungs irr pawehlejis pehrmündereem, us preekschu Jahna wakara to awotu apwalteht, un wissus elku-kalpus ar kohkeem nodsiht. Gohds Deewam! Zapateiz no wissas firds, ka Tirsas leelskungs, to breefmigu Deewa saimoschanu apdohmadams, ar ko tumschineeki tur irr apgrehkojuschees, tahdu pawehleschanu islaidis. — Lai tad nu dohd Deews scheligais, ka schi draudses pahrluhkofschana muns wisseem, draudsei un winnas kohpejem, isdohthohs par ustaisfchanu, par tizzibas un mihlestibas wairoschanu! —

41.

Ra paganu preekschneeks Karotonga fallä pahr rakstischanu irr brihnojees.

Mehs jau sinnam, ka tee laudis Karotonga fallä, to missionaru mahzibu gan labbi peenehme, un gribbeja par Kristus tizzigeem palikt. Tad nu bija luhgschanas nammi jataisa, fur kohpa fanahkt, Deewa swehtus wahrdu mahzitees. Un kad tur nekahdu ammatneeku naw, tad bija pascheem teem missionareem par meistereem eet pee buhweschanas, un laudim parahdiht, ka ehkas jataisa. Tur nu daschadi gabje, un weens missionars scho leetu stahsiis:

Rahdu risttu pee darba nogahjis, es eeraudsiu, ka sawu winkeli biju aismirsis mahjas. Es panehmu skaidu, un usraksiu pahru wahrdu ar ohgli wirsu preeksch mannu seewu, lai ta man winkeli atsubta. Nu es pasauzu weenu preekschneeku, kas pee ta darba par usraugu stahweja, un fazzju: „mans draugs, sché tew tas skaid, eij nefs to mannai seewai!“ — Tas zilweks bija preeksch schim leelu gohdu eedabbujis karrä, un no kahdas kauschanas ar weenu paschu azzi pahrnahjis. Winsch to klaufohht ka apstulbis palikke, un swech no waiga. Tad winsch sawu weenigu azzi tik ehrmigi us man usnette, ka newarru to gan stahsiht, un teize: „kam man buhs to skaidu nesi? Juhfu seewa man israhs un nosnees, kad es ar tahdeem neekeem pee winnas nahku.“ Es affazzju: „to winna nedarrihs, nemm tik kai un eij tulihht, jo man drihs waijaga.“ — Kad winsch nu manni, ka es no teefas runnaju, winsch to skaidu panehme un prassja: „fo tad man winnai buhs fazzihht?“ — Es atbildeju: „tew ne weenu wahrdu nebuhs fazzihht, gan tas skaid, tai teis, kas man waijaga.“ — Tas wihrs brihnodamees, bet ka pasneedams, to skaidu us augschu zehle, un teize: „woi tad tahds mahf runnabt? Tam jau naw mutte!“ — Es winnu luhdsu, lai eer tulihht to nonest un laifu nekawe tehrsejohht.

Kad nu winsch us mannu namnu nahze, winsch to skaidu mannai seewai eedewe, un ta tohs rakstus islassiusi, to pee semmes sweede, un gabje pee lahdes, winkeli usmekleht. Ber tas preekschneeks, gribbedams pats redseht, ka tee brihnumi isdohfees, klussam tai pakkat lihde. To winkelt dabbujis, winsch fazzja: „pag manna meita,

fakki man paprecksch, kà tu to sinni, ka tawam fungam winkela wajjaga?" Schi at-
bilbeja: „kà es to sinnu? woi tu man ne-essi taggadin fkaidu atnessis?" — „Zà gan irr,"
fazzija tas kaxra wihrs brihnodamees, „bet es nedsirdeju, ka tas tew kahdu wahrdu
buhtu fazzijis." — Za winnam atbilbeja: „bet es to esnu dsirdejusi, jo winsch man
irr sinnamu darrijis, kas mannam fungam wajjaga, un tew nu jasteidsahs to aisnest!"

Ur to nu tas preckschneeks, to ehrnigu fkaidu pazehlis, pa zeemu sfrehje, abbas
rohkas itt angsti issteepdams, to fkaidu weenà, un to winkeli ohtrà rohka turredams,
un sauze pilnà faklâ weenadi ween: „nahkat, redsat Eulenderu gudribu, tee warr fkaideem
wallodu eedoht, tee warr fkaideem wallodu eedoht!" — Kad winsch man to win-
keli atdewe, winsch gribbeja sinnaht, kà tahlneekem us tahdu wihsi warr sawu prahthu
sinnamu darriht. Es winnam no raktischanas stahstiju, zik warredams, bet ta winnam
tomehr tahda swescha un brihnischfiga buhschana likfahs, ka winsch itt pateesi tam fkaideem
schnohri peewihje, un to kahdàs deenàs ay faklu neffaja. Un pehz tam mehs winnu
daudsreis ceraudstijam, beesà kauschu pulkà stahwam, un teem fahs brihnischfigas fkaida
darrischanas stahstiam. Un schee itt kà apstulbuschi us to klaufijahs.

Raktiht nu gan driht warr eemahzitees. Bet fo wehrts, wissu pasauligu gudribu
eemantohht, kad sawu wahrdu nemekle eeraktistiamu eeksch dsihwibas grahmatas? — Pehz
fo missionari pee nabbaga paganeem darbojahs, to lai kristigu kauschu behrni mahyida-
mees mekle, kam no masahm deenahm Kristus ewangeliums tohp fluddmahs! 25.

Luttera dseefma.

Meld. Deews, tawu wajgu us mums greech.

1. Lai Deews mums rahdàhs scheligi, Lai
swehti fird' un prahthu, Lai gaismo muhs, ka
muhschigi Swehts garò muhs ne atstahthu; Lai
atstahstiam, fo Deews schè darr, Un tee, kas
mihlo winnu, Kaut pagani arr' dabbuht warr
No Jesus fkaidru sinnu, Un atgreesstohs pee
Deewu.

2. Zà, Deews, tew pateiks, slawehs arr'
Lee laudis wissàs mallàs, Kad wissur skannà
balsi warr Tew pateikt semm' un fallàs, Ka
tu, wissaugstais teefatais, Ne lauji grehkeem wal-
dihht, Tu farg' un ganni, radditais, Ka ne
kas ne fahht maldiht, Zaur tawecm fkaidreem
wahrdeem.

3. Lai wissu teiz un slawe tew, Ur tawfurem
darbeem, Tehtihht; Lai tawi wahrò, fo tu dew,
Dohd spehku firdis swehtihht. Deews Tehws,
Deews Dehls lai swehti muhs, Ur Deewa sweh-
tu garru; Scho Deewu wissur gohdahht kuhh,
Un bihtees winna warru. Nu fakkajt no firds:
Amen.

Za Kunga Jesus mahziba un dsihwoschana.

Meld. Tohs grehtus wissas pasuales.

1. Kungs Jesu, tawa dsihwiba Par swehtibu
mums bija, Tew wissur mihla laipniba, Kur gab-
jis, pawaddija, Labdarridams un pestidams, Un
laudis fkaidri mahjidams, Ka swehtischanu dab-
bu; Itt gruhstas mohkas usnehmi, Lai mehs ween
faptu pestiti, Pehz mirri mums par labbu.

2. Wehl tur pee Tehwa debbesis Tu effi mums
aisluhdsejs; Arr' tur tu ne aismirsti wis, Kas
skummigs grehku-suhdsejs; Tu tahdam dohfi
firdsmeeru, Tohs maldidamus mekle tu Nogreesht
no wissa launa; Tu klaufi winnu luhgschana, Itt
behdigas nopuhschanas, Tu swehti tohs no jauna.

3. Ut lai us tawu preckschsihmi, Kungs Jesu,
allasch raugu; Dohd spehku man labprahthigi Sche
mihleht fang' un draugu; Lai drohschinaju skum-
migus, Lai pahrscheshoju behdigus; Lai lihgsini
man darr' preeku; Kas kà draugs ar nian beebro-
jahs, Un firsuigi man ustizzahs, Lai to arr'
zeenà leeku.

4. Lai mihligi arr' apstlahju, Za netischam
zits maldahs; Lai lehni tad to pamahzir; Lai ut
greeschahs un walbahs, Un ja apgrehtosees prett
man, Kad lai ar preekm arriidisan Un labprahht tam
peedohtu. Zà es, Kungs Jesu, darrischu, Pehz tawa
prahht' arr' mihleschu, Tew dsihwoschu par gehdu. 13.

Brihw drikkehrt. No juhrmassas-gubbernementu angstas waldischanas pusses; Dr. C. W. Napier'sky.